

A Veszprémi Törvényszék a Papcsák Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Trencsán Gábor ügyvéd, 1054 Budapest, Alkotmány u. 10. 3/24.) által képviselt **Sümeg Város Önkormányzata** (8330 Sümeg, Béke tér 7.) **felperesnek** a Fóris-Schneider-Szép-Zaccomer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fóris Kálmán ügyvéd, 7400 Kaposvár, Ezredév u. 1.) által képviselt **Kovács Mihály** (8330 Sümeg, Petőfi S. u. 37.) **alperes** ellen személyiségi jog megsértése tárgyú perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A bíróság megállapítja, az alperes a facebook közösségi oldalon általa létrehozott profilon 2019. április 15-én megjelent posztjában annak valótlan állításával, hogy „2015 végén, ahogy 2016-ban is, csend volt, később legfeljebb a faliújságon jelent meg valami apró betűs tájékoztatás, de mondjuk ki az igazságot, a lakosság nem lett tisztességesen tájékoztatva”, „2017. év hulladékszállítási díját 2018. közepén kezdték kiszámlázni a háztartásoknak, méghozzá olyan adatok alapján, amit a szolgáltató (NHKV) a helyi önkormányzattól kapott, emiatt kapnak a sümegi polgárok elhunytak nevére kiállított számlát akár többször, vagy egy lakcímre három különböző névre és különböző összegű számlát”, „a település vezetőjének a sunnyogása és pontatlan, hanyag adatszolgáltatása miatt a sümegi családok kénytelenek most, 2019 tavaszán egy összegben a 2017. évi hulladékszállítás díját megfizetni”, „2014 szeptemberében minden választáson induló jelölt azt ígérte, hogy nem fogja a lakosságra terhelni a szemétszállítás díját”, megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezi a bíróság az alperest, elégtétel adásaként gondoskodjon a facebook oldalon közzétett fenti nyilatkozatok jogsértő voltát megállapító ítéleti rendelkezésnek ugyanazon az oldalon 15 napon belül történő közzétételéről.

Kötelezi a bíróság az alperest, 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000,- (ötszázezer) Ft-ot, valamint 64.210,- (hatvannégyezer-kétszázötven) Ft perköltséget.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a bíróság az alperest, az államnak felhívásra fizessen meg 75.600,- (hetvenötezer-hatszáz) Ft illetéket. Az ezt meghaladóan felmerült 44.400,- (negyvennégyezer-négyszáz) Ft illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezést a kézbesítéstől számított 15 napon belül lehet előterjeszteni a Veszprémi Törvényszéken 3 példányban, a Győri Ítéltáblához címezve.

Tájékoztatja a bíróság a feleket: a másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, amennyiben a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik; a fellebbezés csak a teljesítési határidővel kapcsolatos; a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul; vagy a felek ezt kérték. A felek fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelmével a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása kérhető.

Az ítélet előtti eljárásban a jogi képviselő kötelező az ítélet elleni fellebbezést előterjesztő fél számára. A jogi képviselője közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye és nyilatkozata hatálytalan.

I n d o k o l á s

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen, különös tekintettel a felek által előadottakra, az általuk becsatolt okirati és elektronikus adathordozón található bizonyítékok tartalmára, valamint a tanúk vallomásaira alapítottn az alábbi tényállást állapította meg.

A Sümeg városában 1999. december 10. óta működő szervezett települési szilárdhulladék kezelési közszolgáltatás vonatkozásában a felperes korabeli képviselő-testülete a 23/2010. (XII. 22.) önkormányzati rendelet 3.§-ával 2011. január 1-i hatállyal módosította a 12/2000. (V. 10.) önkormányzati rendelet 18.§ (2) bekezdését, és kimondta, hogy a hulladék elszállítása a természetes személyek részére ingyenessé válik. Ettől kezdve a közszolgáltató havonta egy számlát bocsátott ki az önkormányzat felé azon adatok alapján, amelyekre tekintettel az első időpontban a közszolgáltatás díját kalkulálták. A hulladékgazdálkodási ágazatban 2013. január 1-jén hatályba lépett a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény, melynek értelmében az önkormányzatokat korábban megillető díjmegállapítási jog megszűnt, e feladatot a törvény miniszteri feladat- és hatáskörbe utalta. Az új törvény hatályba lépését követően a felperes akkor regnáló képviselő testülete 2013. áprilisában felülvizsgálta a témában irányadó rendeletét, és már akkor úgy rendelkezett, hogy a települési szilárd hulladékkezelési közszolgáltatás ingyenességét kimondó rendelkezés a hulladék törvény szerinti miniszteri rendelet hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti.

A felperes képviselő-testülete a 12/2015.(X. 30.) önkormányzati rendeletével hatályon kívül helyezte a 12/2000.(V. 10.) önkormányzati rendelet hulladékgazdálkodási közszolgáltatásra vonatkozó rendelkezéseit és azt újraszabályozta. A rendelet 18.§ (1) bekezdése értelmében az ingatlanhasználó az önkormányzat által szervezett hulladékgazdálkodási közszolgáltatás heti egyszeri igénybevételéért egytényezős díjat fizet. A rendelkezés hatályba lépésének napja 2016. január 1. volt. Ezen időszakban a díjat már nem az önkormányzat állapította meg, hanem azt a közszolgáltatónak kellett volna megképeznie a 2012. április 14-én alkalmazott díjból kiindulva, a rezsicsökkentési előírások figyelembevételével és a hulladéktörvény szabályainak alapulvételével. Ehhez a helyzethez társult az a további jogszabályváltozás, amely 2016. január 1-i hatállyal létrehozta a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt-t mint koordináló szervet, jelentős feladat- és hatásköröket telepítve hozzá, többek között a díjképzést.

Sümegen a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 2016-ban a Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által 2015 decemberében kiadott ideiglenes ellátásra kijelölő

határozat alapján az NHSZ Tapolca Nonprofit Kft. műszaki eszközeivel az NHSZ Sümeg Kft. látta el. Ennek eredményeképpen díjat sem az önkormányzat, sem a lakosság nem fizetett, a szolgáltatás teljes költségét a központi költségvetésből jogszabály alapján hívta le a közszolgáltató. 2017. január 1-től a kijelölés visszavonásra került, és ezen időponttól a közszolgáltató az ÉBH Nonprofit Kft. lett, melynek alvállalkozójaként az NHSZ Tapolca Kft. látta el 2017. január 1-től a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatot, míg a számlázással kapcsolatos teendők ellátója az NHKV Zrt. lett. A kijelölésre vonatkozó szabályok, valamint a szolgáltatás költségeinek megtérítésére vonatkozó rendelkezések szerint a sümegi lakosságnak hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjfizetési kötelezettsége 2016-ban az önkormányzati rendeletről függetlenül nem volt, mert ezen díj állami keretből került finanszírozásra.

A felperes polgármestere 2016 novemberében megkereste a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatalt, amely a megkeresésre 2016 decemberében adott írásbeli válaszában megerősítette azt az önkormányzati álláspontot, mely szerint az önkormányzat nem kötelezhető arra, hogy továbbra is átvállalja a természetes személy ingatlanhasználók helyett a közszolgáltatási díj megfizetését, valamint jogszabályi rendelkezésekre hivatkozással felhívta a figyelmet arra, hogy a hulladékszállításért fizetendő díj milyen rendelkezések alapján képezhető meg.

Sümegen a díjképzés témája mellett folyamatosan jelentkező probléma volt a számlázás kérdése. Az alapproblémát az okozta, hogy a közszolgáltató éveken keresztül az önkormányzat felé számlázott, amely kiegyenlítette az adott évre vonatkozó kiközölt és elfogadott éves díj alapján a számlát. Ebből kifolyólag a közszolgáltató nem frissítette sem a járatok szerinti ingatlanokra, sem pedig a fizetőkre vonatkozó adatbázisát.

A felperes polgármestere 2017. február 15-én írásban megkereste az NHKV Zrt-t a címzett által 2016 decemberében tett azon vállalásra hivatkozással, mely szerint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás díjáról, a díj megfizetésének rendjéről, módjáról a közszolgáltatóval egyeztetve tájékoztatja az ingatlanhasználókat, összeállít egy tájékoztatót, melyet eljuttat a lakosságnak, amely feladat végrehajtásában a felperes felajánlotta segítségét. A megkeresésben a felperes polgármestere az iránt érdeklődött, hogy a lakossági tájékoztató elkészült-e, illetve mennyiben, milyen módon igényelnék a felperes segítségét a lakossági tájékoztatásban, mert a felperes szeretné azt megjelentetni a helyi sajtóban.

Az NHKV Zrt. a 2017. április 4-én kelt válasziratában arról tájékoztatta a felperes polgármesterét, hogy a számlázás alapjául szolgáló ingatlanhasználói adatbázis annak ellenére nem áll rendelkezésükre, hogy az elmúlt időszakban az illetékes hatósággal, a Veszprém Megyei Kormányhivatallal, valamint a Sümegi Járási Hivatallal is egyeztettek, az adatok bekérését több párhuzamos csatornán kezdeményezték, azonban eredménytelenül. Emiatt a számlázás megkezdésének időpontja további ellenkező értesítésig nem tervezhető. Amint rendelkezésükre áll a számlázáshoz szükséges ügyfél adatbázis, haladéktalanul megkeresik a felperest lakossági kommunikációs javaslatuk egyeztetése, véleményezése céljából. Egyben tájékoztatták a felperest, hogy a számlázási adatok birtokában a számlázás indításának időigénye minimum 30 nap.

A felperes polgármestere a 2018. január 31-én kelt iratában ismételten megkereste az NHKV Zrt.-t., melynek keretében a 2017. február 15-én kelt érdeklődő levelére és az arra 2017. április 4-én írt válaszra hivatkozással azt közölte a címzettel, a lakosság tájékoztatását az önkormányzat megtette annyiban, hogy tudatosította az ingatlanhasználókban a

hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj megfizetésének kötelezettségét, ezen túlmenően azonban – a díj mértékére, megfizetésnek módjára – nem adott hivatalos tájékoztatást felhatalmazás és kellően pontos információ hiányában. A polgármester a levélben kitért arra, hogy a képviselőtestület döntése óta, mely szerint az ingatlanhasználóknak kell megfizetniük a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat, eltelt egy év és egy hónap. Mivel a lakosságban tudatosult a fizetési kötelezettség, egyre többször jöttek a kérdések a részletekre vonatkozóan, miszerint mennyit és mikor kell fizetni, mikor kapnak számlát. Egyre növekszik az emberekben a félelem, hogy egyszerre kapnak csekket egy egész év díjáról, illetve lassan már 2018. első negyedéről is. A díjak összegében történő rendezése sokaknak jelentős problémát okozna. Ugyanakkor nő a feszültség az emberekben és az elégedetlenség a bizonytalanság miatt, az önkormányzat pedig attól tart, hogy újra meg kell vívni ugyanazt a harcot, amin a díj bevezetésekor egyszer már sikeresen túljutott. A polgármester hivatkozott arra, hogy az önkormányzat ismeretei szerint az NHSZ Tapolca Nonprofit Kft. a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetésének okán azzal egyidejűleg beszerezte a lakossági adatbázis felállításához szükséges adatokat. A polgármester tájékoztatást kért a címzettől a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj megfizetésével kapcsolatban. Ezen megkeresésre a címzettől nem érkezett válasz.

Sümege és vidékének közéleti havi lapja a Marcal-Parti, amelynek 2015. májusi számában az önkormányzati hírek rovat keretében „Változások a hulladékgazdálkodásban” címmel egy cikk arról tájékoztatta a lakosságot, hogy az NHSZ Sümege Nonprofit Kft.-vel 2015. január 1-től 2015. június 30-ig határozott időre jött létre hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés, melynek 2015. december 31-ig történő meghosszabbításáról a képviselőtestület döntött, a törvény szerint a városnak új, tíz évre szóló közszolgáltatási szerződést kell kötnie közbeszerzési eljárásban kiválasztott szolgáltatóval, melynek előkészítése megkezdődött.

Ugyanezen havilap 2015. decemberi számában ugyancsak az önkormányzati hírek keretében „Elfogadták az új hulladék-rendeletet” címmel az került közzétételre, hogy 2016. január 1-től az önkormányzat nem vállalhatja át a lakossági szemétszállítás költségeit, tehát – használat arányában – minden háztartás maga fizeti majd a közbeszerzéssel kiválasztandó új szolgáltatónak a szemétszállítási díjat. A rendelet indokaként az került feltüntetésre, hogy a megyei kormányhivatal kötelezte az önkormányzatot új rendelet megalkotására, 2015. december 31-ével a jelenlegi szolgáltató NHSZ Sümege Kft. megszűnik, az átvállalt évi mintegy 40 milliós költség folyamatosan jelentős feszültséget okoz az önkormányzat és intézményei gazdálkodásában. Az új rendelet kedvezményeket és mentességeket nem tartalmaz, ezekről külön önkormányzati jogszabályok rendelkezhetnek. A cikk keretében a polgármester kinyilatkoztatta azon véleményét, hogy az előző testület felelőtlenül és demagóg módon járt el az előző rendelet bevezetésével, a Veszprém Megyei Kormányhivatal pedig egy éve folyamatosan bombázza Sümeget azért, hogy szüntesse meg a 2011. óta fennálló törvénysértő állapotot. A kényszerű szolgáltatóváltással a helyzet tarthatatlanná vált. Az előterjesztést a képviselő-testület egyhangúlag fogadta el.

A felperes polgármestere a Sümege Városi Televízióban 2016. február 29-én részletes tájékoztatást adott a hulladékszállítás aktuális részleteiről.

A Sümege és Vidéke helyi önkormányzati havilap 2018. júniusi száma beszámolt arról, hogy a város vezetője lakossági fórumra hívta a település lakóit és tájékoztatót adott többek között a hulladékszállítási díjfizetési kötelezettségről. A fórum egy része a hulladékszállítással, pontosabban a szolgáltatásért fizetendő díjakkal volt kapcsolatos, mivel a 2018. június 5-én

tartott fórumot megelőző napokban kapta meg a lakosság a 2017 januárjától esedékes számlákat.

A felperes polgármestere 2014 októbere óta Végh László, akit a 2019. október 13-i helyhatósági választások keretében ismét polgármesterré választottak. A 2014. őszi önkormányzati választáson polgármesterjelöltként indult Végh László személyéhez köthető a kampányban az őt támogató Polgári Önképzőkör által kiadott „Sümegekkel Sümegért” címet viselő programfüzet, amely nem tesz említést a szemétszállítási díj témáról. Ezen választás kapcsán forgalomban volt olyan szórólap is Végh László, a FIDESZ-KDNP polgármesterjelöltje vonatkozásában „Sümegnek fejlődnie kell!” megnevezéssel, amelyben szerepelt az a vállalás, mely szerint továbbra is ingyenes marad a szemétszállítás és a tavaszi lomtalanítás.

Az alperes polgármesterjelöltként indult Sümegen a 2019. évi helyhatósági választások keretében. Ezen ambíciója apropóján 2019. március 2-án Facebook oldalt hozott létre azzal a céllal, hogy annak keretében az őszi választásokra tekintettel helyi témákkal foglalkozzon. Ezen közösségi oldalon az alperes 2019. április 15-én az alábbi tartalmú nyilatkozatot tette közzé: „Ma közel két órás egyeztetés után az illetékesekkel végigelemeztük a kialakult „szemét” helyzetet! Honnan indultunk és hogyan jutottunk el odáig hogy Sümegen a legdrágább és legzavarosabb körülmények között számlázzák a szemétszállítást. Az események 2015. decemberében kezdődte mikor a település új vezetője már tudta hogy 2016. január -jétől az önkormányzat nem folytatja azt a gyakorlatot, amit 2010-ben bevezetett hogy a helyi szemétszállítás díját beépítette a kommunális adóba. Tudta hogy a 2016. január 1. és 2016. december 31. között a magyar állam fizeti a sümegi háztartások hulladékszállítási díját és tudta hogy 2017. január 1-jétől ez a költség a háztartásokat terheli majd! De **2015. végén ahogy 2016-ban is csend volt később legfeljebb a faliújságon jelent meg valami apróbetűs tájékoztatás de mondjuk ki a igazságot a lakosság nem lett tisztességesen tájékoztatva! (1) A 2017 év hulladékszállítási díját 2018 közepén kezdték el kiszámlázni a háztartásoknak méghozzá olyan adatok alapján amit a szolgáltató (NHKV) a helyi önkormányzattól kapott. Ma egyértelművé vált, hogy emiatt kapnak a sümegi polgárok elhunytak nevére kiállított számlát akár többször vagy egy laccímre három különböző névre és különböző összegű számlát. (2) 2018-ban kiállított de 2017-es teljesítési évre szóló számlák fogyasztóvédelmi szempontból sértik a fogyasztó jogait ugyanis azokat a számlázott időszakot követő 15 napon belül kézbesíteni kellett volna tehát a 2017 március havi számlát legkésőbb 2017 április 15-ig kellett volna kézbesíteni nem pedig rá egy évre. Ez azonban sajnos nem ad a befizetésre halasztó okot viszont panaszt az eljárás miatt lehet benyújtani a fogyasztóvédelmi főfelügyelőséghez. A szolgáltató korrekt és egyértelmű módon leszögezte, hogy a feladatát – nevezetesen a hulladék elszállítását – neki el kell végezni. Az hogy ennek díját az adott településen ki fizeti és esetleg milyen mértékben enyhíti a helyi önkormányzat a lakosság terheit a helyi önkormányzat saját hatáskörébe tartozik. Így Sümeg Város Önkormányzatának is joga van (joga lett volna...) olyan döntést hozni hogy például egyedülállóknak időseknek, szociálisan rászorulóknak hulladékszállítási díját részben vagy egészben teljes egészében átvállalja! A szolgáltató (NHKV) partner (lett volna) mindenben ehhez az önkormányzatnak csak pontos adatokat és a kedvezményeket díjtvállalást illetően iránymutatást kell (kellett volna) adnia és akkor elkerülhető (lett volna) a kialakult zűrzavar. Tehát a település vezetőjének a sunnyogása és pontatlan hanyag adatszolgáltatása miatt a sümegi családok kénytelenek most 2019 tavaszán egy összegben a 2017 évi hulladékszállítás díját megfizetni, ha nem teszik adók módjára behajtvák! (3) Letiltják a fizetésükből nyugdíjukból vagy akár megterhelheti a nem fizető ingatlanját is. Csak halkán jegyzem meg hogy 2014 szeptemberében minden választáson induló jelölt azt ígérte,**

hogy nem fogja a lakosságra terhelni a szemétszállítás díját! Ugye nincs vita ez ügyben hogy akkor mi is történ? (4) Rövid távon a múltban elszalasztott és hanyagul kezelt helyzeten változtatni nem lehet főleg úgy hogy a település vezetése e témában teljes passzivitásban van. Megoldást hosszútávon kell biztosítani! Valós adatokat kell szolgáltatni azokért vállalni kell a felelősséget. Az idősnek rászorulóknak fenti leírt módon a helyi rendelet módosításával ingyenessé kell tenni a szemétszállítást hulladéklerakó- váltással és észszerű gazdálkodással pedig a jelenlegi díj 60%-kal csökkenthető (lenne)! Igaz hogy ehhez akarat szándék a lakosság igényeinek figyelembevétele és kicsit több körültekintés szükséges. De ez már a következő vezetés feladata lesz.”

A felperes kereseti kérelmében a 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43.§ d) pontjára, 2:51.§ (1) bekezdés a), c) pontjaira, 2:45.§ (2) bekezdésére, 2:52.§ rendelkezésére hivatkozással annak megállapítását kérte, hogy az alperes a facebook oldalán tett, 1-4. azonosítójú nyilatkozatok közzétételével megsértette a felperes jó hírnevét. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elégtétel adására, 2.000.000,- Ft sérelemdíj, valamint perköltség megfizetésére.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a felperesi kereseti kérelem alapja egy olyan vélt jogsértés, amelyben alperesi állítás és vélemény a település jelenlegi vezetőjét, valamint a 2014-es önkormányzati választáson induló képviselőjelölteket érinti. A település polgármesterének személye nem azonos annak önkormányzatával, ahogy választásokon induló jelöltek személye sem. A választáson indulók nagyobbik része mandátumot sem szerez, így végképp nem azonosítható a települési önkormányzattal. Mivel a sérelmezett facebook bejegyzések nem a felperest illetik, így jó hírnevét sem sérthetik, ezért a kereset megalapozatlan. Egyebekben előadta, hogy a lakosság nem megfelelő tájékoztatása vonatkozásában az alperesi kijelentések csupán vélemények, amelyek a véleménynyilvánítási és sajtószabadság alapelvei értelmében különleges védelmet élveznek, hiszen felperessel szemben a kritika határai lényegesen tágabbak, mint magánemberek esetében. Ezen különleges védelem indoka, hogy a társadalom tagjai a hatalom általi megfélemlítés lehetősége nélkül fejthessék ki gondolataikat. Ezért jogsértést ezen véleményeivel sem valószínűsíthető meg az alperes. Perköltségben is kérte marasztalni a felperest.

A bíróság a felperesi keresetet részben találta megalapozottnak az alábbiak szerint.

A 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42.§ (1) bekezdése alapján mindenkinek joga van ahhoz, hogy a törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse, és hogy abban őt senki ne gátolja. A Ptk.2:43.§ d) pontja kimondja, a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a becsület és a jó hírnév megsértése.

A Ptk.2:45.§ (1) bekezdése értelmében a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

A Ptk. 2:45.§ (2) bekezdése szerint a jó hírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és a személyt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy valós tény hamis színben tüntet fel.

A véleménynyilvánítási szabadság határainak megvonásánál különbséget kell tenni értékítélet és tényközlés között, mely különbségtétel esetenként nehéz, hiszen – ahogy arra az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI.24.) AB számú határozatának indokolása is utal – önmagában

valamely tény közlése is minősülhet véleménynek, mert magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt.

Dogmatikai alapvetés, hogy az értékítéletre, az egyén személyes véleményére a véleménynyilvánítási szabadság minden esetben kiterjed, kivéve azt az esetkört, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának (tudatos hamis közlés), vagy a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, ugyanakkor az alkotmányos védelem nem terjed ki a tények meghamisítására, ezen alapjog nem korlátlan.

A jó hírnévhez fűződő jogot számtalan magatartás sértheti, azonban a Ptk. fentebb idézett rendelkezése értelmében – egyebek mellett – ez különösen akkor áll fenn, ha valaki valamilyen személyt érintő olyan közlést tesz, amely objektíve valótlan tényállítást fejez ki és alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására. A hírnév tehát a személy értékeléséhez alapul szolgáló tényállítások valódiságára vonatkozik és a személy közösség általi értékelését befolyásoló valótlan tényállítás, adatközlés jelenti annak sérelmét. A jó hírnév megsértése a felrúhatóságra, jó- vagy rosszhiszeműsége tekintet nélkül megállapítható. A személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés akkor minősül jogsértésnek, ha a közmegejtélés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja. Lényeges, hogy e személyiségi jogsértés megállapításához elegendő annak bizonyítása, hogy a másik fél magatartása a jog által védett személyiségi érdekkörbe történő behatolást jelent, melynek beigazolódása esetén a másik félnek kell a tényállítása valóságát bizonyítani. Valamely jogsértés megvalósulása szempontjából kifogásolt közléseket nem szövegből kiragadva, hanem környezetükben kell értelmezni, illetve a tényállítások tekintetében nem feltétlen a véleménynyilvánítási szabadság.

A tényállításhoz képest a vélemény egy személynek a dolgokról vagy egy bizonyos dologról alkotott elgondolása, egyéni értékítélete az azt megalkotó személy nézőpontjának vagy értékrendjének tükrében, melyből következően az szükségszerűen szubjektív.

A témában kialakult következetes ítélkezési gyakorlat értelmében a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett bizonyíthatósági teszt alapján valósul meg (BDT 2012. 2653.). Tény a való világ azon objektív, az emberi tudattól független mozzanata, amely a múltban vagy a jelenben érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés, ekként valósága bizonyítással igazolható. A véleménynyilvánítás ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés, valóság tartalmára tehát bizonyítás nem folytatható le.

A bírói gyakorlat személyiségi jogi perekben is alkalmazza a PK 12., valamint a PK 13. számú állásfoglalások eredetileg sajtó-helyreigazítási eljárásokra kidolgozott elveit. A PK 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint a kifogásolt közléseket a maguk egészében kell vizsgálni, nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit egymással összefüggésben kell értékelni, és az értékelésnél figyelemmel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot a jogsértés megállapításához. A PK 13. számú állásfoglalás I. pontja szerint jogvédelmet az kérhet, akiről a jogsértő közlés történt, tehát akinek személyére a jogsértő megnyilvánulás – nevének megjelölésével vagy egyéb módon – utal, vagy akinek a

személye a közlés tartalmából felismerhető. Valakinek a személyére nevének megjelölése nélkül is lehet utalni, a közlés számára ilyen esetben is sérelmes lehet. Ezért a jó hírnév megsértése miatt jogvédelmet az is követelhet, akit név szerint nem jelöltek meg ugyan, de a közlés a személyére vonatkozik, a személyét érinti, feltéve, ha személye a közlés tartalmából valamilyen módon felismerhető.

Ezen szempontrendszer alapján a bíróság megvizsgálta a jelen per tárgyát képező alperesi nyilatkozatokat, elvégezte a vitatott kitételek nyelvtani és logikai értelmezését mind önállóan, mind szövegösszefüggéseikben, melynek eredményeképpen az alábbi meggyőződésre jutott.

A törvényszék leszögezi, hogy az alperes által tett nyilvános közlés közösségi oldalon bárki által megismerhető bejegyzésben jelent meg és a sümegei szilárdhulladék szállításhoz kapcsolódóan egyrészt annak az önkormányzati döntésnek, valamint a döntés lakosság felé történő kommunikációjának a kritikáját fogalmazza meg, amely az e témában korábban bevezetett önkormányzati tehervállalás megszüntetését, és a díjfizetési kötelezettség lakosságra történő telepítését eredményezte, másrészt a hulladékszállítási díj számlázása körül kialakult hibák és késedelem okait taglalja.

Az alperesi azon hivatkozása kapcsán, mely szerint a perbeli kitételek nem a felperesre vonatkoznak, hivatkozik a törvényszék a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 41.§ (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakra, amelyek leszögezik, hogy a helyi önkormányzat jogi személy, az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei, utóbbiak között a polgármester biztosítják, illetve önkormányzati döntést többek között a képviselő-testület, valamint a polgármester hozhat.

Magyarország Alaptörvénye I. cikk (4) bekezdése a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára egységesen biztosítja azokat az alapvető jogokat, melyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak, s ezek között a VI. cikkben megjelölésre kerül a jóhírnév is. Azaz a jogi személyeket is megillettek azon személyiségi jogok, amelyek jellegüknél fogva nem kötődnek kizárólagosan természetes személyekhez. A Möt. fentebb idézett rendelkezéséből következően a helyi önkormányzat törvény által létrehozott jogalany.

A Győri Ítéltábla a Pf.I.20.112/2018/4. számú ítéletében konkrét forrással (Alkotmánytan II. Alapjogok 4. átdolgozott kiadás Sári János – Somody Bernadette Osiris Kiadó Budapest 2008. 57. és 59. oldal) alátámasztott jogelméleti alapvetésként levezette, hogy az állami szervek és közjogi személyek nem számíthatnak alapjogi védelemre, ez alól azonban kivételnek tekintendők a helyi, települési és területi önkormányzatok, melyek egyszerre lehetnek alanyai és kötelezettjei is alapjogoknak. Az alapjogoknak annyiban kötelezettjei, amennyiben állami - hatósági – funkciót látnak el, jogosultjai annyiban, amennyiben az önkormányzáshoz való állampolgári alapjog eredményeképpen jönnek létre, s ennek talaján beszélhetünk önkormányzati alapjogokról is. A polgári jogi védelem tehát az önkormányzatot is megilleti, ha a jogsértés – tartalma szerint – a megengedett kritikán túlmutató valótlan tényállítás. A jóhírnév egy önkormányzat vonatkozásában a választópolgárok érdekeit törvényesen képviselő és érvényesítő önkormányzatba vetett közbizalom formájában jelenik meg. Valamely önkormányzat bírálhatósága lehet széleskörű, a véleménynyilvánítás szabadsága azonban a tények közlése vonatkozásában csak a bírálat, a kritika szabadsága szintjéig terjed ki, de ez a szabadság már nem vonatkozhat a tények meghamisítására.

Az alperes saját perbeli nyilatkozata szerint a sérelmezett közlésrészletek keretében a felperest képviselő Végh László polgármester tevékenységét kívánta értékelni egy választási kampány keretében. Mivel a polgármester az önkormányzati feladatok ellátására hivatott képviselő-testület szervének minősül, illetve a képviselő-testület mellett önkormányzati döntés hozatalára is jogosult, helyesen érvelt a felperes akként, hogy az önkormányzat vezetősége nem függetleníthető magától az önkormányzattól, egy önkormányzati vezető, nevezetesen a polgármester csak az önkormányzat képviselőjében jogosult és köteles eljárni, megnyilvánulni, ezért az ezen tevékenységét érintő kritika csak az önkormányzat bírálataként értelmezhető. Ebből következően a személyiségi jogsértés alanya a felperes, mivel az alperes facebook bejegyzése egészéből az tűnik ki, hogy a települési hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezéséért felelős önkormányzat irányába fogalmaz meg kritikát egyrészt az ingyenesség megszüntetése, másrészt a számlázás hibái és késedelme okán.

A bíróság a keresetben vitatott valamennyi kitélt tényállításnak minősítette, mert mindegyik valóságtartalmára lefolytatható volt bizonyítás.

A felperes által 1. sorszámmal beazonosított sérelmezett közlésrészlet azt a tényállítást tartalmazza, hogy a sümegi szemétszállítás megváltozott részleteiről annak ellenére nem történt meg a lakosság tájékoztatása, hogy azok a felperes polgármestere által már 2015 végétől tudottak voltak. A szövegrészlet tartalma nem hagy kétséget a tekintetben, hogy abban az alperes alapvetően a felperes azon döntését illeti kritikával, amely a hulladékszállítás lakosságot érintő ingyenességét megszüntette, és a tájékoztatás hiányát e vonatkozásban rója fel a felperesnek. Ezen tényállítás való voltát azonban az alperes nem bizonyította, illetve azt az általa sem vitatott tartalmú felperesi tényállítások, bizonyítékok kifejezetten cáfolják. E helyütt az alperes alapvetően nem a díj mértékének ismertetését hiányolta, mely vonatkozásában a felperes által sem vitatottan valóban nem hangzott el tájékoztatás, mivel az a peradatok által alátámasztottan a felperes számára sem volt ismert. Tény, hogy a felperes képviselő- testülete 2015. október 29-én nyilvános ülésen alkotta meg a települési hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló 12/2015.(X. 30.) új rendeletét, amely 2015. október 30-án kihirdetésre került. Ezen túlmenően Végh László polgármester a Sümeg Városi Televízióban 2016. február 29-én részletekbe menően tájékoztatta a lakosságot a hulladékgazdálkodás aktuális helyzetéről, de a kérdést illetően történt tájékoztatás a Sümeg környékén terjesztett havilap 2015. májusi és decemberi számaiban is a szövegrészletben említett releváns években. A 2018. júniusi lakossági fórumon elhangzottak is azt támasztják alá, hogy a lakosság rendelkezett információval a díjfizetési kötelezettség visszaállításáról, aggályaik a számlázással voltak kapcsolatosak. Kovács László, Lendvai Norbert és Németh Szabolcs tanúk vallomásai is ezt tartalmazták.

A 2. számú szövegrészlet való voltát sem bizonyította az alperes. Állítását kifejezetten cáfolja a felperes által az iratokhoz csatolt, az ítélet tényállás részében részletesen ismertetett, az alperes által sem vitatott levelezések, a közszolgáltatást végző társaság ügyvezetője, Ficsor Elza által egyrészt a 2018. júniusi lakossági fórumon e témában előadottak, másrészt az általa írásban megtett, a 15. számú iratban rögzített tanúvallomás, valamint Kiss Csilla Magdolna tanú vallomásának tartalma. Tényként megállapítható, hogy az önkormányzat megszólított a lakossági adatbázis összeállítása során a közszolgáltatást végző társaság által, de mivel a felperesnek a szükséges adatok nem álltak a rendelkezésére, így adatokat nem adott át a közszolgáltatónak. Ezért a társaság a számlázáshoz szükséges adatbázis összeállításához egyrészt a kormányhivatalon és a járási hivatalon keresztül informálódott, másrészt az általa végzett többszöri teljeskörű edényzet felmérés, valamint a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetéséhez kapcsolódóan közvetlenül a lakosságtól történő adatgyűjtés

hozott e témában eredményt. Kovács László és Németh Szabolcs ezzel ellentétes tartalmú tanúvallomása nem volt alkalmas ezen tény cáfolatára, mivel a tanúk állításainak téves voltát az ellentétes tartalmú többi tanúvallomás mellett objektív adatok is alátámasztották.

A felperes által csatolt hivatalos levelezések alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes az adott ügyben polgármestere útján jelentős aktivitást fejtett ki, az illetékes hatóság megkeresése során mindannyiszor hangsúlyozta a lakosság érdekeit. Ebből következően megállapítható a 3. számú szövegrészlet valótlanosságának ténye is. A település vezetője, a polgármester nem sunnyogott, a számlázáshoz adatokat nem szolgáltatott, ennél fogva terhére e körben pontatlanság, hanyagság nem állapítható meg. Ebből következően a felperes terhére nem állapítható meg mulasztás a hulladékszállítási díj számlázásának késedelmes, illetve adathibákban szenvedő voltaival összefüggésben.

Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy a kifejezetten sértőnek minősülő „sunnyogás” és „hanyag” kifejezések egy települési vezető megítélése szempontjából kimondottan nagy károkat képesek okozni arra tekintettel, hogy a polgármesteri pozíció kifejezetten bizalmi tisztség, aminek háttérét a választásokon megnyilvánuló népakarat adja. Ebből következően az alperes valótlan állításai komoly bizalmi válságot képesek okozni a polgármester személyén keresztül az önkormányzat megítélésében, különösen, ha nagy nyilvánosság elé kerülnek.

Az alperes a 4. szövegrészlet keretében tett azon tényállítását, hogy 2014 szeptemberében minden választáson induló jelölt azt ígérte, hogy nem fogja a lakosságra terhelni a szemétszállítás díját, a perben nem bizonyította. A törvényszék álláspontja szerint a 2014 szeptemberében választáson induló jelöltek alatt nyilvánvalóan értendő a megválasztott polgármester, és mindazon személyi kör, akiből a képviselőtestület 2014 őszén felállt. Mivel a fentebb részletesen kifejtettek okán az önkormányzat nem vonatkoztatható el ezen szerveitől, az alperes ezen tényállítása ugyancsak a felperessel kapcsolatos. Az iratokhoz a felek mindegyike által becsatolt „Sümegekkel Sümegért” programfüzet a hulladékgyűjtés témakört nem érinti. Tény, hogy az ítélet tényállásában ismertetett szórólapon tartalmazza, hogy a szemétszállítás továbbra is ingyenes marad, ez a dokumentum azonban önmagában nem alkalmas a 4. kitételben tett tényállítás való voltának alátámasztására.

Mivel a vizsgált és valótlannak bizonyult tényállítások mindegyike alkalmas a felperes jó hírnevének csorbítására, ezért vonatkozásukban a Ptk.2:51.§ (1) bekezdés a) pontja alapján sor került a jogsértés megállapítására.

A Ptk.2:51.§ (1) bekezdés c) pontja szerint akit személyiségi jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest követelheti, hogy a jogsértő adjon megfelelő elégtételt, és ennek biztosítson saját költségén megfelelő nyilvánosságot.

E rendelkezés alapján a sérelmet szenvedett személy a jogsértés ténye miatt alanyi jogon kérheti a jogsértés objektív jogkövetkezményeként az erkölcsi jellegű szankció alkalmazását. Az elégtételadás keretében a sérelmet szenvedett személy erkölcsi jóvátételt, általában olyan tartalmú nyilatkozat közzétételét követelheti, amely a jogsértés megtörténtét tudatosítja azzal a személyi körrel, amely előtt őt a sérelem érte. Az elégtételadás módjának és a nyilvánosság körének meghatározásánál arra kell figyelemmel lenni, hogy az elégtétel megismerése ugyanabban a körben legyen biztosított, amely előtt a jogsértő nyilatkozat ismertté vált.

Mivel az elégtételadás módjának ahhoz kell igazodnia, amely körben és módon a jogsértés is megvalósult, ezért a perbeli esetben a bíróság az ítélet rendelkező részében rögzített elégtételadási módot találta a fenti követelményeknek megfelelőnek.

Abban az esetben, ha a személyiségi jogi per keretei között sérelmezett magatartás nemvagyoni sérelmet is okozott, a sérelmet szenvedett személy a Ptk.2:52. és 2:53.§-ban megfogalmazott szabály folytán követelhet sérelemdíjat a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint. Ez azt jelenti, hogy a személyiségi jog megsértése miatt érvényesített sérelemdíj iránti igény elbírálásakor a Ptk.2:52.§ és 6:519.§-ban foglalt rendelkezések az irányadók. A Ptk. egyértelműen rögzíti, hogy a személyiségi jogok megsértése tilos, ezzel lényegében az Alaptörvény által az alapjogok védelmére megkövetelt garancia előírásának tesz eleget. Az e rendelkezéssel szembe helyezkedő magatartás kifejtőjét a sérelemdíjjal, mint a személyiségvédelem szubjektív eszközével szankcionálja. A sérelemdíj funkciója adott esetben kettős: kompenzációs szerepet tölt be a személyiségi jogsérelem tekintetében, és emellett magánjogi büntetésnek is tekinthető a hasonló jogsértések megelőzésének céljával.

A Ptk.2:52.§ (2) bekezdés szerint a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire – különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására – tekintettel határozza meg. A bíróságnak mindezek értékelésével kell megállapítania az adott személyt ért hátrányokat, és annak alapján eldöntenie, hogy a sérelmet szenvedett személy jogosult-e sérelemdíjra, amennyiben igen, milyen összegben. Mindebből következően a bíróságnak mindig a konkrét eset egyedi körülményeinek értékelése alapján kell állást foglalnia arról, hogy a sérelmet szenvedett személy sérelemdíj iránti igénye megalapozott-e.

Mivel a sérelemdíj minden olyan esetben követelhető, amikor valakit személyiségi jogában megsértenek, a hátrány bizonyítása nem feltétel. A sérelemdíj összegszerűsége körében viszont értékelendő, hogy a sértett fél bizonyítani tudja-e az elszenvedett hátrányt. A perbeli esetben a hírnévrontás körében a felperes részéről erre való hivatkozás nem volt, ezért kizárólag az ún. köztudomás-doktrínát alkalmazva kerülhetett sor a nem vagyoni sérelem értékelésére az alperesi közléssel összefüggésben.

A bíróság a sérelemdíj mérlegeléssel megállapított összegénél az alábbi körülményeket vette figyelembe.

Az alperes 2019. április 15-i közlése a facebook nyilvános internetes oldalán megjelenő közlemény keretében jelent meg, amely internetes oldal jelentős számú közönséggel rendelkezik, ezért széleskörű nyilvánosságot érintően került sor a közlés megtételére. Lényeges továbbá, hogy a jogsértés a felperes szakmai tevékenységével állt összefüggésben, amelyhez – jellegénél fogva – egyfajta hitelesség, közbizalmi jelleg is kapcsolódik, ezért alkalmas volt a felperes működésébe vetett közbizalom megingatására. Egyetértett a törvényszék azon felperesi hivatkozással, mely szerint fokozta az alperes facebook bejegyzésének súlyát az az alperes által tett kezdő nyilatkozat is, mely szerint hosszasan, közel kétórás időtartamban egyeztetést folytatott a témában, még pedig arra illetékesekkel, amely felvezetés az alperes tájékozottságát hangsúlyozza, mely körülmény a jogsértés mértékét súlyosabbá teszi és az általa leírtak tényállítás jellegét támasztja alá.

A sérelemdíj mértékét növelő tényezőként értékelendő az, hogy Sümeg kistélepülés, így a jogsértés negatív hatásai is fokozottabbak, a településen élők nagyobb arányban szerezhettek

tudomást az alperesi kommentben foglalt valótlan tartalomról. A sérelemdíj mértéke kapcsán értékelést kíván az a körülmény is, hogy az alperes választási kampány nyitányában nyilvánult meg, sértő közlései nyilvánosságra hozatalakor az elvárható gondosságot tanúsította-e. Ennek körében annak van jelentősége, hogy mennyiben ellenőrizte a közöltek hitelességét. A bizonyítási eljárás adataiból az tűnik ki, hogy a konkrét esetben az alperes gondossági kötelezettségének nem tett eleget, a cikkben foglalt téves tartalom vonatkozásában felróhatósága megállapítható.

Összefoglalóan leszögezhető, hogy a felperest legalább a jogsértés súlyához és jellegéhez, illetve egyedi körülményeihez életszerűen kapcsolódó hátrányok érték.

Sérelemdíj mértékének meghatározása körében szempontként vette figyelembe a bíróság azt is, hogy az kellő visszatartó erővel bírjon az esetleges újabb, hasonló jellegű jogsértések elkövetésétől (preventív hatás).

A fenti szempontokat figyelembe véve a bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes által érvényesíteni kívánt sérelemdíj összege az alperes terhére megállapított jogsértéssel nem áll arányban. A felperes sérelmére elkövetett jogsértés súlyára, az alperes felróhatóságára, a felperest ért, többlétnyállás hiányában köztudomású tényként figyelembe vehető hátrányokra, a sérelemdíj funkciójára figyelemmel a törvényszék álláspontja szerint a felperes vonatkozásában 500.000,- Ft sérelemdíj az, ami a Ptk.2:52.§ (3) bekezdése alapján megállapítható, ezért a kereset ezt meghaladó részét elutasította.

A keresetet elbíráló döntés alapján a törvényszék akként foglalt állást, hogy a felperes pernyertessége 63%-os, míg ezt meghaladóan pervesztesnek minősül, mert a sérelemdíj iránti igénye nyilvánvalóan eltúlzott volt.

A bíróság ezen pernyertességi arány mértéke alapján kötelezte az alperest a felperes javára az általa felszámított, áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére oly módon, hogy a felperesnek járó 80.010,- Ft-ba ($127.000 \times 63\% = 80.010$) beszámította az alperest az általa a Pp.81.§ (1) és (5) bekezdései szerint felszámított és érvényesített perköltség 37%-ának megfelelő 15.800,- Ft ($12.700 + 30.000 = 42.700 \times 37\% = 15.800$) perköltséget a Pp.83.§ (1), (2) bekezdései alkalmazásával.

A tárgyi illetékeljegyzési jog kedvezményére jogosító pertípusban ugyancsak a fenti arányban köteles az alperes megfizetni az állam által előlegezett illetéket, míg a különbözet a felperes 1990. évi CXIII. törvény 5.§ (1) bekezdés b) pontján alapuló alanyi illetékmentessége okán az állam terhén marad.

Az ítélet ellen a fellebbezés lehetőségét a Pp.365.§ (2) bekezdés a) pontja biztosítja.

Veszprém, 2020.április 6.

dr. Balassa Szilvia
bíró

